

MT

MT

MT

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Brussel 11.4.2011
KUMM(2011) 175 finali

**RAPPORT MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

**Dwar l-implimentazzjoni sa mill-2007 tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju
2002 dwar il-mandat ta' arrest Ewropew u l-proċeduri ta' konsenja bejn l-Istati Membri**

{SEG(2011) 430 finali}

WERREJ

1.	INTRODUZZJONI	3
2.	SFOND.....	4
3.	TIBDILJET LEĠIŻLATTIVI FL-ISTATI MEMBRI SA MILL-1 TA' APRIL 2007	5
4.	IL-MANDAT TA' ARREST EWROPEW U T-TISHIH TAD-DRITTIJET PROĊEDURALI TA' PERSUNI SUSPETTATI JEW AKKUŻATI FI PROĊEDIMENTI KRIMINALI.....	6
5.	IL-KWISTJONI TAL-PROPORZJONALITÀ.....	7
6.	IL-HIDMA GHALL-ĠEJJIENI.....	9
	ANNEX 1 — Dejta tal-istatistika relatata mal-Mandat ta' arrest Ewropew	11

1. INTRODUZZJONI

Għaddew aktar minn seba' snin minn meta daħlu fis-seħh fl-1 ta' Jannar 2004 id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2002 dwar il-mandat ta' arrest Ewropew (minn hawn 'il quddiem imsejjah 'MAE') u l-proċeduri ta' konsenja bejn l-Istati Membri¹ (minn hawn 'il quddiem imsejhin 'id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill'). L-istatistika li hemm ikkompilata għas-snin bejn l-2005 u l-2009² (ara l-Anness 1) tirreġistra 54 689 MAE mahruġin u 11 630 MAE esegwiti. Matul dak il-perjodu bejn 51% u 62% tal-persuni mitlubin taw il-kunsens tagħhom li jkunu kkonsenjati, medja ta' f'minn 14 sa 17-il jum. Iż-żmien medju għal dawk li ma tawx il-kunsens tagħhom kien ta' 48 jum. Dan jikkuntrastja b'mod favorevoli ħafna mal-qagħda qabel l-MAE ta' medja ta' sena għall-estradiżżjoni ta' persuni mitlubin u, mingħajr dubju, saħħaħ aktar il-moviment liberu ta' persuni fl-UE billi pprova mekkaniżmu aktar effiċjenti biex ikun żgurat li fruntieri miftuħin ma jkunux sfruttati minn dawk li jfttxu li jevadu l-gustizzja.

Madankollu, dawn l-aħħar seba' snin urew ukoll li, minkejja s-suċċess tal-operazzjoni tagħha, is-sistema tal-MAE hija ferm 'il bogħod milli perfetta. Stati Membri, parlamentari Ewropej u nazzjonali, gruppi mis-soċjetà ċivili u cittadini individwali lkoll esprimew xi tħassib b'rabta mal-operazzjoni tal-MAE u partikolarment mal-effetti tagħha fuq id-drittijiet fundamentali. Hemm ukoll nuqqasijiet fil-mod kif xi Stati Membri jimplementaw id-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill.

Sa minn Diċembru 2009, b'riżultat tad-dhul fis-seħh tat-Trattat ta' Liżbona u natura legalment vinkolanti tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali, id-dispożizzjonijiet tat-Trattat ta' Liżbona li jirregolaw strumenti legiżlattivi fil-qasam tal-pulizija u l-kooperazzjoni ġudizzjarja, bidlu l-kuntest li fih l-MAE jopera. Skont it-Trattat, kull darba li jkun emendat strument ta' qabel Liżbona, bħad-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill, jibdwew japplikaw għall-miżura emendata s-setgħa tal-Kummissjoni li tiegħu proċedimenti ta' ksur u l-ġurisdizzjoni tal-Qorti Ewropea tal-Ġustizzja. F'kull każ dawk is-setgħat għandhom japplikaw wara l-1 ta' Diċembru 2014 fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni stabbilit fit-Trattat. Barra minn dan, kull emenda tad-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill tfisser li għandhom japplikaw ir-regoli l-ġodda introdotti mit-Trattat ta' Liżbona għall-adozzjoni ta' miżuri legiżlattivi f'dan il-qasam. Dawn ir-regoli jinkludu kodeċiżjoni bejn il-Parlament Ewropew u l-Kunsill u l-possibbiltà li xi Stati Membri ma jipparteċipawx³.

Effett ieħor importanti tat-Trattat ta' Liżbona huwa li dan jagħmel il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE⁴ obligatorja legalment⁵. Barra minn dan, l-UE għandha tiffirma bħala entità l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem.⁶

¹ ĠU L 190, 18.7.2002, p. 1.

² Kunsill 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

³ Skont il-Protokoll 21 u 22 tat-Trattat ta' Liżbona, ir-Renju Unit, l-Irlanda u d-Danimarka ma jipparteċipawx f'miżuri fil-qasam tal-Ġustizzja u l-Intern. Ir-Renju Unit u l-Irlanda għandhom il-possibbiltà li jagħzlu li jidhlu għal miżura.

⁴ ĠU C364 18.12.200, p. 1.

⁵ Artikolu 6(1) tat-TUE.

⁶ Artikolu 6(3) tat-TUE.

Il-Kummissjoni dan l-aħħar adottat strategija biex tiżgura r-rispett għall-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE⁷ u dan għandu jkun il-bażi tal-approċċ tagħha għall-inizjattivi kollha leġiżlattivi u mhux leġiżlattivi godda u eżistenti (inkluż l-MAE) kif ukoll l-approċċ tal-Istati Membri meta jkunu qed jimplementaw jew japplikaw id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill.

2. SFOND

Dan it-tielet rapport u d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li hemm miegħu jiehdu minn għadd ta' sorsi: ir-rapporti ta' qabel tal-Kummissjoni skont l-Artikolu 34 tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill fl-2006⁸ u fl-2007⁹; ir-rapport u r-rakkomandazzjonijiet finali tar-raba' rawnd ta' evalwazzjonijiet reċiproċi magħmulin mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem imsejhin 'Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill'¹⁰) u adottati mill-Kunsill f'Ġunju 2010¹¹; l-eżitu ta' laqgħa ta' esperti fil-5 ta' Novembru 2009; twegibiet mogħtija mill-Istati Membri għal talbiet għal informazzjoni aġġornata mill-Kummissjoni fit-30 ta' Ġunju 2009 u l-25 ta' Ġunju 2010; u l-każistika fejn japplika. L-informazzjoni miksuba mill-Istati Membri kienet tvarja fil-kontenut u fil-kwalità, li għamlitha aktar bi tqila li jsiru analiżi u paragon komprensivi għalkollox li jkopru l-Istati Membri kollha.¹²

Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li hemm mar-rapport fih ammont kbir ta' informazzjoni dwar il-qagħda attwali b'rabta mal-MAE. Dan għandu jkun ta' għajjnuna għal min jipprattika ingenerali, kif ukoll għall-Istati Membri wara r-rawnd ta' reviżjonijiet ta' esperti ugwali fil-qasam sal-aħħar ta' Ġunju 2011 skont kif qabel il-Kunsill.¹³ Il-Parti I tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal għandha analiżi deskrittiva qasira dwar l-Istati Membri li introduċew leġiżlazzjoni emendatorja sa minn April 2007. Il-Parti II tagħti harsa ġenerali tal-qagħdiet attwali ta' Stati Membri b'rabta mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill. Il-Parti III tagħti dettalji dwar għadd ta' strumenti leġiżlattivi tal-UE li jemendaw jew jikkomplementaw id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE. Il-Partijiet IV u V għandhom xi informazzjoni attwali dwar l-MAE u s-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen u Eurojust rispettivament. Il-Parti VI tiddekrivi d-deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Gustizzja tal-Unjoni Ewropea rilevanti għad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE. Il-Parti VII tagħti n-numri ta' referenza tar-rapporti ta' evalwazzjoni wiehed wiehed tal-Kunsill tal-Istati Membri u l-Parti VIII tipprovdi tabelli dwar kull Stat Membru u tagħti l-informazzjoni li ġejja:

- ir-rakkomandazzjonijiet li jinsabu f'kull wiehed mir-rapporti ta' evalwazzjoni tal-Kunsill u t-twegibiet tal-Istati Membri fejn dawn ingħataw; informazzjoni ġenerali dwar l-applikazzjoni tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill f'kull Stat Membru, b'referenza għal kwistjonijiet imqajmin fir-Rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill;

⁷ COM(2010) 573 finali. 19.10.2010.

⁸ COM(2005) 63 u SEC(2005) 267 tat-23.2.2005, riveduta minn COM(2006) 8 u SEC(2006) 79 tal-24.1.2006.

⁹ COM(2007) 407 u SEC(2007) 979 tat-12.7.2007.

¹⁰ Kunsill 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95.

¹¹ Kunsill 10630/1/10 Presses 161 p.33.

¹² Bi twegiba għat-talbiet tagħha għal informazzjoni fl-2009 u fl-2010, il-Kummissjoni rċeviet ftit ħafna jew xejn minn Ċipru, Malta u r-Renju Unit.

¹³ Kunsill 10630/1/10 Pressess 161 p.33 u 8302/4/09 COPEN 68 p.23 — Rakkomandazzjoni 20.

- l-osservazzjonijiet li hemm fir-rapport ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni mill-2007 u t-twegibiet ta' Stati Membri.

Il-Parti IX fiha ftit aktar dejta tal-istatistika f'forma ta' tabelli.

3. TIBDILJET LEĠIŻLATTIVI FL-ISTATI MEMBRI SA MILL-1 TA' APRIL 2007

It-twegibiet li rċeviet il-Kummissjoni għat-talbiet tagħha għal informazzjoni mill-Istati Membri juru li erbatax-il Stat Membru (AT, BG, CZ¹⁴, EE, FR, HU, IE, LV, LT, PL, PT, RO, SK u SI) għamlu emendi għal-leġiżlazzjonijiet tagħhom ta' implimentazzjoni. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi u tilqa' bi pjaċir il-fatt li hafna mill-emendi jqisu r-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill u tal-Kummissjoni. Stat Membru wiehed (LU) emenda artikolu wiehed tal-leġiżlazzjoni tiegħu ta' traspożizzjoni fl-2010, u proposta leġiżlattiva li tindirizza għadd ta' rakkomandazzjonijiet bhalissa tinsab għaddejja mill-proċedura parlamentari tagħha. Kif jidher mit-tabelli fil-Parti VIII tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal, kemm huwa mifrux it-titjib ivarja hafna minn Stat għal iehor u mhux ir-rakkomandazzjonijiet kollha huma riflessi fl-ittra tal-liġi.

Tnax-il Stat Membru (BE, CY¹⁵, DK, DE, EL, ES, FI, IT, MT, NL, SE, UK) ma għamlux emendi għal-leġiżlazzjonijiet rispettivi tagħhom, għalkemm kienu rakkomandati jagħmlu hekk f'rapporti ta' qabel tal-Kunsill u tal-Kummissjoni. Dan huwa wkoll ta' aktar dispjaċir fil-każ ta' Stati Membri li ssemew espressament fir-Rapport tal-Kummissjoni tal-2007 bhala li kien jehtigilhom jagħmlu sforz biex ikunu konformi għalkollox mad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill (CY, DK, IT, MT, NL, UK).

Għal dawk l-Istati Membri fejn kienet adottata leġiżlazzjoni ġdida, tingħata analizi deskrittiva qasira tal-emendi fil-Parti I tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li hemm ma' dan ir-rapport. Il-qagħda globali tal-Istati Membri kollha tinsab deskritta fid-dettall fit-Tabelli fil-Parti VIII tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal.

Xi whud mir-rakkomandazzjonijiet kien jehtigilhom miżuri prattici minflok leġiżlazzjoni u l-Kummissjoni tirrikonoxxi x-xogħol li sar minn Stati Membri biex jissimplifikaw is-sistemi tal-MAE tagħhom u jagħtu taħriġ, informazzjoni u punti ta' kuntatt. Izda l-applikazzjoni konsistenti tal-MAE u l-fiduċja reċiproka li hija essenzjali għall-operazzjoni tiegħu jiddependu hafna mill-implimentazzjoni tal-MAE b'konformità mad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill. In-nuqqasijiet attwali fit-traspożizzjoni fir-rigward ta' kull Stat Membru huma pprezentati f'format aċċessibbli fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal li hemm ma' dan ir-rapport. Il-Kummissjoni tistenna li dan għandu jipprovdi mezz għal dawk l-Istati Membri biex iġibu l-leġiżlazzjoni tagħhom li timplimenta l-MAE f'konformità mad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill.

¹⁴ Aktar emendi leġiżlattivi bhalissa qed jithejjew minn CZ.

¹⁵ L-aħħar informazzjoni li waslet minn CY f'Awwissu 2009 kienet li kienet proposta leġiżlazzjoni ġdida.

4. **IL-MANDAT TA' ARREST EWROPEW U T-TISHIH TAD-DRITTIJET PROĊEDURALI TA' PERSUNI SUSPETTATI JEW AKKUŻATI FI PROĊEDIMENTI KRIMINALI**

Waqt li laqgħet il-fatt li l-MAE fil-prattika huwa strument li rnexxa ta' rikonoxximent reċiproku, il-Kummissjoni taf ukoll bl-imperfezzjonijiet li fadal tal-MAE, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-implimentazzjoni tiegħu fil-livell nazzjonali. Il-Kummissjoni rċeviet rappreżentazzjonijiet minn parlamentari Ewropej u nazzjonali, avukati difensuri, ċittadini u gruppi tas-soċjetà ċivili li taw prominenza lil għadd ta' problemi fl-operazzjoni tal-MAE: ebda dritt għal rappreżentanza legali fl-Istat emittenti matul il-proċedimenti ta' konsenja fl-Istat eżekutant; kundizzjonijiet ta' detenzjoni f'xi Stati Membri flimkien ma' xi drabi detenzjoni fit-tul qabel is-smiġħ tal-kawża għal persuni konsenjati u applikazzjoni mhux uniformi ta' verifika tal-proporzjonalità minn Stati emittenti, li jirriżultaw f'talbiet għal konsenja għal reati relattivament żgħar li, fin-nuqqas ta' verifika tal-proporzjonalità fl-Istat eżekutant, ikollhom ikunu eżegwiti.

Mill-kwistjonijiet li tqajmu b'rabta mal-operazzjoni tal-MAE qisu jidher li, minkejja l-fatt li l-liġi u l-proċeduri kriminali tal-Istati Membri kollha huma soġġetti għall-istandards tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, sikwit ikun hemm xi dubji jekk standards ikunux simili mal-UE kollha. Waqt li individwu jista' jmur il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem biex jasserixxi drittijiet li joħorgu mill-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, dan jista' jsir biss wara li jkun gie allegat li sar ksur u li jkunu ġew eżawriti r-rimedji legali domestiċi kollha. Dan ma tax prova li kien mezz effikaċi biex ikun żgurat li firmatarji jkunu konformi mal-istandards tal-Konvenzjoni. Din is-sitwazzjoni kienet il-bażi tax-xogħol kontinwu tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tal-pjan direzzjonali¹⁶ għat-tishih tad-drittijiet proċedurali ta' persuni suspettati jew akkużati fi proċedimenti kriminali. Dan il-pjan direzzjonali, adottat mill-Kunsill fit-30 ta' Novembru 2009, jagħraf fil-Premessa 10 li 'sar hafna progress fil-qasam tal-pulizija u l-kooperazzjoni ġudizzjarja dwar miżuri li jhaffu l-prosekuzzjoni. Issa huwa ż-żmien li tittiehed azzjoni biex jitjieb il-bilanċ bejn dawn il-miżuri u l-protezzjoni tad-drittijiet proċedurali tal-individwu'. Waqt li tinzamm il-possibbiltà li jidiedu aktar drittijiet, il-pjan direzzjonali jidentifika s-sitt miżuri ta' prijorità li ġejjin:

- id-dritt għal interpretazzjoni u traduzzjoni;
- id-dritt għal informazzjoni dwar drittijiet (Ittra ta' Drittijiet);
- parir legali qabel is-smiġħ tal-kawża u għajnuna legali waqt is-smiġħ tal-kawża;
- id-dritt ta' persuna miżmuma li tikkomunika ma' membri tal-familja, impjegaturi u awtoritajiet konsulari;
- protezzjoni għal suspettati vulnerabbli;
- green paper dwar detenzjoni qabel is-smiġħ tal-kawża.

¹⁶ Riżoluzzjoni tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009. ĠU C 295, 4.12.2009, p.1.

L-ewwel miżura, Direttiva dwar id-dritt għal interpretazzjoni u traduzzjoni fi proċedimenti kriminali, kienet adottata mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill f'Ottubru 2010¹⁷. It-tieni miżura¹⁸ bħalissa tinsab qed tkun diskussa fil-Parlament Ewropew u l-Kunsill u qed isir xogħol ta' thejjija mill-Kummissjoni dwar il-miżuri li għad fadal. Ir-riċerka dwar id-dritt għal parir legali għandha teżamina l-kwistjoni tar-rappreżentanza għal persuni mitlubin kemm fl-Istat eżekutant kif ukoll f'dak emittenti matul il-proċedimenti ta' konsenja. Id-Direttivi diġà proposti għandhom artikoli li espressament japplikaw id-drittijiet li hemm fihom għal kazijiet ta' MAE. Id-Direttiva dwar id-dritt għal informazzjoni fi proċedimenti kriminali tipproponi wkoll ittra mudell ta' drittijiet speċifikament għal kazijiet ta' MAE.

Għadd ta' sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem saħqu fuq nuqqasijiet f'xi ħabsijiet fl-UE.¹⁹ Il-qorti ddeċidiet li kundizzjonijiet mhux aċċettabbli ta' detenzjoni (li għandhom jilhqqu livell minimu ta' severità) jistgħu jikkostitwixxu ksur tal-Artikolu 3 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, ukoll fejn ma jkunx hemm provi li kien hemm intenzjoni pożittiva li l-persuna miżmuma tkun umiljata jew imbaxxa. Huwa ċar li d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE (li tgħid fl-Artikolu 1(3) li l-Istati Membri għandhom jirrispettaw id-drittijiet fundamentali u l-prinċipji legali fundamentali, inkluż l-Artikolu 3 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem) ma tagħtix is-setgħa bis-saħħa ta' mandat li ssir konsenja fejn awtorità ġudizzjarja eżekutanti tkun sodisfatta, wara li tqis iċ-ċirkostanzi kollha tal-każ, li konsenja bħal dik għandha tirriżulta fi ksur tad-drittijiet fundamentali ta' persuna mitluba li jiġu minn kundizzjonijiet mhux aċċettabbli ta' detenzjoni.

Kwistjoni oħra relatata ma' kazijiet tal-MAE hija li ċittadini tal-UE li ma jkunux residenti fl-Istat Membru fejn ikunu suspettati li jkunu wettqu reat sikwit jinżammu f'detenzjoni qabel is-smiġħ tal-kawża, l-aktar minhabba nuqqas ta' rabtiet komunitarji u r-riskju li jaħarbu. Fit-23 ta' Ottubru 2009 il-Kunsill adotta 'Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/829/ĠAI²⁰ dwar l-applikazzjoni, bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, tal-prinċipju ta' rikonossiment reċiproku ta' deċiżjonijiet dwar miżuri ta' kontroll bħala alternattiva għal detenzjoni provviżorja.'²¹ Din id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill tintroduci l-possibbiltà ta' trasferiment ta' miżura ta' kontroll mingħajr arrest mill-Istat Membru fejn il-persuna mhux residenti tkun suspettata li tkun wettqet reat lill-Istat Membru fejn il-persuna tkun normalment residenti. Dan iħalli persuna suspettata tkun soġġetta għal miżura ta' kontroll fl-ambjent normali tagħha matul il-kawża fl-Istat Membru barrani.

5. IL-KWISTJONI TAL-PROPORIZZJONALITÀ

Il-fiduċja fl-applikazzjoni tal-MAE ddgħajfet bil-ħruġ sistematiku ta' MAEs għall-konsenja ta' persuni mfittxin fir-rigward ta' reati li sikwit ikunu żgħar. F'dan il-kuntest, diskussjonijiet fil-Kunsill li joħroġu mill-konklużjonijiet tal-evalwazzjonijiet

¹⁷ Direttiva 2010/64/UE — ĠU L 280 26/10/2010.

¹⁸ COM(2010) 392 finali 20.7.2010.

¹⁹ Ara, *i.a.*, is-sentenzi fil-każijiet *Peers v. Il-Greċja* (19 ta' April 2001), *Salejmanovic v L-Italja* (16 ta' Lulju 2009), *Orchowski v Il-Polonja* (22 ta' Jannar 2010).

²⁰ ĠU L 294, 11.11.2009, p. 20.

²¹ Data ta' implimentazzjoni 1 ta' Diċembru 2012.

ta' Stat Membru²² juru li hemm qbil ġenerali fost l-Istati Membri li verifika tal-proporzjonalità hija meħtieġa biex MAEs ma jithallewx jinħarġu għal reati li, għalkemm jaqgħu fl-ambitu tal-Artikolu 2(1)²³ tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE, ma jkunux gravi biżżejjed biex jiġġustifikaw il-miżuri u l-kooperazzjoni li eżekuzzjoni ta' MAE teħtieġ. Għandhom jitqiesu diversi aspetti qabel ma jinħareġ l-MAE, inkluża l-gravità tar-reat, it-tul tas-sentenza, l-eżistenza ta' approċċ alternattiv li jkun ta' anqas piż kemm għal persuna mfittxija kif ukoll għall-awtorità eżekutriċi u analiżi ta' kost/benefiċċju għall-eżekuzzjoni tal-MAE. Hemm effett disproporzjonat fuq il-libertà u l-helsien ta' persuni mitlubin meta jinħarġu MAEs li jikkonċernaw każijiet li għalihom (qabel is-smiġħ tal-kawża) id-detenzjoni tkun mod ieħor tinħass bħala mhux xierqa. Barra minn dan, għadd żejjed ta' talbiet bħal dawn jista' jiswa l-flus għal Stati Membri eżekutanti. Jista' jwassal ukoll għal sitwazzjoni li fiha l-awtoritajiet ġudizzjarji eżekutanti (kuntrarju għall-awtoritajiet emittenti) iħossuhom inklinati li japplikaw prova ta' proporzjonalità, u b'hekk jintroduċu raġuni għal rifjut li ma jkunx f'konformità mad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill jew mal-prinċipju tar-rikonoxximent reċiproku li fuqhom hija bbażata l-miżura.

Fis-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet fir-rapport finali dwar ir-raba' rawnd ta' evalwazzjonijiet reċiproċi, il-Kunsill inkluda emenda għall-manwal dwar l-MAE fir-rigward tal-proporzjonalità²⁴. Dan ir-rapport kien adottat mill-Kunsill f'Ġunju 2010²⁵. Il-manwal emendat issa jiddeskrivi l-fatturi li għandhom ikunu vvalutati meta jinħareġ MAE u alternattivi possibbli li għandhom jitqiesu qabel il-ħruġ ta' MAE.²⁶ Jekk il-manwal emendat ikun segwit mill-Istati Membri, huwa għandu jipprovdi bażi għal ftit konsistenza fil-mod li bih tkun applikata verifika tal-proporzjonalità. Il-Kummissjoni tapprova dan l-approċċ u tteġġegħ lill-Istati Membri biex jieħdu passi pożittivi biex jiżguraw li prattikanti jużaw il-manwal emendat (flimkien mad-dispożizzjonijiet statutorji tagħhom, jekk ikollhom) bħala l-linja gwida għall-mod li bih għandha tkun applikata prova ta' proporzjonalità.

Il-Kummissjoni hija tal-fehma li fl-isfond ta' qbil ġenerali fil-Kunsill dwar il-merti ta' prova ta' proporzjonalità u t-tidgħijf tal-fiduċja fis-sistema tal-MAE fejn ma tkunx applikata prova ta' proporzjonalità, ikun essenzjali li l-Istati Membri kollha japplikaw prova ta' proporzjonalità, inklużi dawk il-ġurisdizzjonijiet fejn prosekuzzjoni hija obbligatorja. Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill hija għodda għall-Istati Membri biex jużawha meta jqisuha meħtieġa biex persuna tkun preżenti fit-territorju tagħhom biex iġibu azzjoni kriminali kontra dik il-persuna jew biex jinforzaw sanzjoni ta' kustodja għal dik il-persuna. Il-manwal maqbul jipprovdi gwida dwar l-implimentazzjoni uniformi ta' din l-għodda. L-Artikolu 2(1) tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill jipprovdi li 'Mandat ta' arrest Ewropew jista' jinħareġ għal atti...' Huwa f'dan il-qasam diskrezzjonali li kwistjonijiet indirizzati fil-manwal (inkluża l-operazzjoni ta' prova ta' proporzjonalità) huma diskussi u jkun hemm qbil dwarhom. Biex tkun żgurata l-fiduċja reċiproka li hija essenzjali biex tissokta l-

²² Kunsill 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95; 10630/1/10 Presses 161 p.33.

²³ Artikolu 2(1) *Mandat ta' arrest Ewropew jista' jinħareġ għal atti punibbli skont il-liġi tal-Istat Membru emittenti b'sentenza ta' kustodja jew b'ordni ta' detenzjoni għal perjodu massimu ta' mill-anqas 12-il xahar jew, fejn tkun ingħatat sentenza jew tkun saret ordni, għal sentenzi ta' mill-anqas erba' xhur.*

²⁴ Kunsill 8436/2/10 COPEN p.3.

²⁵ Kunsill 10630/1/10 PRESSE 161.

²⁶ Kunsill 8302/4/09 COPEN 68 p.15; 7361/10 COPEN 59 p.4; 8436/2/10 COPEN p.3.

operazzjoni tal-MAE, awtoritajiet ġudizzjarji fl-Istati Membri kollha għandhom jirrispettaw il-ftehimiet li ntlahqu f' dan il-qasam diskrezzjonali.

6. IL-HIDMA GHALL-ĠEJJENI

Dan ir-rapport huwa opportunità biex wiehed jikkunsidra l-istat tal-implimentazzjoni u l-funzjonament tal-MAE, li verament jipprovdi s-sistema ta' konsenja effiċjenti u effettiva li hija meħtieġa fl-Ewropa ta' fruntieri miftuhin. L-informazzjoni miġbura għar-rapport turi li, waqt li l-MAE huwa għodda utli hafna għall-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-kriminalità, hemm spazju għal titjib fit-traspożizzjoni u l-applikazzjoni tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill. Partikolarment il-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali għandha tkun ċentrali għall-operazzjoni tas-sistema tal-MAE. Teħtieġ azzjoni fl-oqsma li ġejjin:

- **Traspożizzjoni:** L-Istati Membri għandhom jieħdu azzjoni leġiżlattiva, fejn ikun meħtieġ, biex ikunu indirizzati l-oqsma (deskritti fid-dettal fit-tabelli fil-Parti VIII tad-dokument li hemm mad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal) fejn il-leġiżlazzjoni implimentattiva tagħhom tonqos milli tkun konformi mad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE.
- **Drittijiet fundamentali:** Għandu jkun hemm l-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-miżuri li joħroġu mill-pjan direzzjonali dwar drittijiet proċedurali għal persuni suspettati u akkużati biex ikun żgurat li drittijiet u libertajiet fundamentali jkunu protetti u biex titjeb il-fiduċja reċiproka li hija essenzjali biex tissokta l-operazzjoni ta' strumenti ta' rikonossiment reċiproku bħad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill dwar l-MAE.
- **Proporzjonalità:** Awtoritajiet ġudizzjarji għandhom jużaw is-sistema tal-MAE biss meta talba għal konsenja tkun proporzjonata fiċ-ċirkostanzi kollha tal-każ u għandhom japplikaw prova ta' proporzjonalità b'mod uniformi mal-Istati Membri kollha. L-Istati Membri għandhom jieħdu passi pożittivi biex jiżguraw li prattikanti jużaw il-manwal emendat (flimkien mad-dispożizzjonijiet statutorji rispettivi tagħhom, jekk ikollhom) bhala l-linja gwida għall-mod li bih għandha tkun applikata prova ta' proporzjonalità.
- **Taħriġ:** Il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni ppjanata għal Settembru 2011 dwar taħriġ ġudizzjarju Ewropew hija maħsuba li tindirizza l-ħtieġa għal taħriġ speċifiku kemm għal awtoritajiet ġudizzjarji kif ukoll għal prattikanti legali dwar l-implimentazzjoni tal-MAE u dwar il-miżuri godda għat-tishih ta' drittijiet proċedurali għal persuni suspettati u akkużati. It-taħriġ għall-awtoritajiet huwa essenzjali biex tkun żgurata l-konsistenza fi kwistjonijiet bħall-applikazzjoni ta' prova ta' proporzjonalità mal-Istati Membri kollha. Il-Kummissjoni tinnota li n-Netwerk Ġudizzjarju Ewropew għandu jniedi websajt ġdid fl-2011, li għandu jipprovdi għodda utli biex ikun żgurat li awtoritajiet ġudizzjarji jkollhom aċċess għal informazzjoni adatta dwar l-MAE.
- **Implimentazzjoni ta' strumenti komplementari:** Sar ammont konsiderevoli ta' xogħol sa mill-2004 biex ikunu identifikati problemi u biex titjeb is-sistema tal-MAE. Kien hemm erba' Deċiżjonijiet Qafas (deskritti fid-dettal fil-Parti III tad-Dokument ta' Hidma tal-Persunal) li jolqtu l-operazzjoni tal-MAE. Dawn il-

mizuri jindirizzaw il-kwistjonijiet ta' trasferiment ta' sentenzi, sentenzi *in absentia*, konflitti ta' ġurisdizzjoni u rikonoxximent ta' ordnijiet ta' supervizzjoni. L-implimentazzjoni malajr tagħhom mill-Istati Membri fil-ġejjieni qarib tista' ssahhah aktar l-operazzjoni Prattika tal-MAE.

- **Statistika:** Ahna llum għandna diversi snin ta' dejta tal-istatistika msejsa fuq twegibiet għall-kwestjonarju mfassal mill-Grupp ta' Hídma tal-Kunsill dwar il-Kooperazzjoni f'Materji Kriminali f'April 2005²⁷. S'issa t-twegibiet għall-kwestjonarju kienu kkollazzjonati u ppublikati għas-snin mill-2005 sal-2009 inklusivi²⁸ (ara l-Anness 1 ta' dan ir-rapport u l-Parti IX tad-Dokument ta' Hídma tal-Persunal). Izda jeżistu nuqqasijiet konsiderevoli fid-dejta tal-istatistika li hemm għal analizi. Hemm għadd ta' raġunijiet għal dan. Mhux l-Istati Membri kollha taw dejta b'mod sistematiku u l-Istati Membri ma jaqsmux għodda komuni ta' statistika. Barra minn dan, hemm interpretazzjonijiet differenti fit-twegibiet għall-kwestjonarju annwali tal-Kunsill. Hemm evidenza wkoll li ma sarx rappurtar lil Eurojust dwar ksur ta' dekadenzi fid-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill, minkejja l-obbligu ta' rappurtar fl-Artikolu 17 (ara l-Parti V tad-Dokument ta' Hídma tal-Persunal). Il-Kummissjoni thegġeg lill-Istati Membri li jharsu l-obbligi tagħhom li jirrapurtaw. Statistika komprensiva hija essenzjali għal evalwazzjoni xierqa kemm tas-suċċessi kif ukoll tan-nuqqasijiet tal-MAE. Huwa importanti ħafna li l-Istati Membri jagħtu dejta sħiħa tal-istatistika, speċjalment dawk li s'issa għadhom ma għamlux hekk. Il-Kummissjoni tagħmel kull sforz biex tindirizza n-nuqqasijiet fil-kwestjonarju dwar l-istatistika tal-MAE u tara kif ittejjeb il-ġabra ta' statistika.

Waqt li tirrikonoxxi kemm is-suċċess tal-MAE kif ukoll l-imperfezzjonijiet tiegħu li għad fadal, il-Kummissjoni tilqa' bi pjaċir l-ammont ta' xogħol li qed isir bhalissa biex is-sistema tittejjeb. Huwa strument innovattiv u dinamiku. Sa minn mindu ġie fis-seħħ fl-2004 ta' lil awtoritajiet ġudizzjarji mekkanizmu aċċessibbli u effiċjenti li jjiżgura li dawk li jagħmlu reat ma jevadux il-ġustizzja kull fejn jistgħu jinħbew fl-Unjoni Ewropea. Izda l-operazzjoni tiegħu teħtieġ skrutinju kontinwu mill-qrib. Il-Kummissjoni għandha tkompli timmonitorja l-operazzjoni tal-istrument fir-rigward tal-kwistjonijiet diskussi f'dan ir-rapport u għandha tikkonsidra l-għażliet kollha possibbli, inkluża leġiżlazzjoni, fid-dawl ta' aktar esperjenza, waqt li tqis il-kuntast għid migjub bit-Trattat of Liżbona.

²⁷ Kunsill 8111/05 COPEN 75.

²⁸ Kunsill 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

ANNEX 1 — DEJTA TAL-ISTATISTIKA RELATATA MAL-MANDAT TA' ARREST EWROPEW

(ibbażat fuq dejta minn COPEN 52 REV 59005/5/06, COPEN 106 REV 511371/5/07, COPEN 116 REV 210330/2/08, COPEN 87 REV 49734/4/09 u COPEN 64 REV 47551/7/10)

Żmien medju ta' proċeduri ta' konsenja

F'kazijiet fejn il-persuna tkun tat il-kunsens tagħha għall-konsenja (żmien bejn l-arrest u d-deċiżjoni dwar il-konsenja tal-persuna mfittxija) iż-żmien medju tal-konsenja kien:

2005: 14.7 jiem. **2006:** 14.2 jiem. **2007:** 17.1 jiem. **2008:** 16.5 jiem. **2009:** 16-il jum.

F'kazijiet fejn il-persuna ma tkunx tat il-kunsens tagħha għall-konsenja (żmien bejn l-arrest u d-deċiżjoni dwar il-konsenja tal-persuna mfittxija) iż-żmien medju tal-konsenja kien:

2005: 47.2 jiem. **2006:** 51 jum. **2007:** 42.8 jiem. **2008:** 51.7 jiem. **2009:** 48.6 jiem.

Perċentwali ta' konsenji "konsenswali"

Il-perċentwali ta' persuni kkonsenjati li taw il-kunsens għall-konsenja tagħhom kien:

2005: 51%. **2006:** 53%. **2007:** 55%. **2008:** 62%. **2009:** 54%.

Mandati ta' arrest Ewropej fl-Istati Membri — L-ghadd ta' Mandati ta' arrest Ewropej mahruġin ('mahruġin') u l-ghadd ta' Mandati ta' arrest Ewropej li effettivament irriżultaw f' konsenja tal-persuni mfittxija ('eżegwiti') mis-sena 2005 sas-sena 2009

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	TOTAL
<i>2005 mahruġin</i>			4	64		38	38	519	1914	29	121	44	44	500	42	42	1	373	975	1448	200		81	56	86	144	131	6894
<i>2005 eżegwiti</i>			0	19		10	12	54	162	6	57	3	10	69	24	23	0	30	73	112	38		10	14	37	10	63	836
<i>2006 mahruġin</i>			168	52		42	53	450	1552	43		20	65	538	35	115	4	325	391	2421	102		67	111	69	137	129	6889
<i>2006 eżegwiti</i>			125	19		15	4	62	237	20		2	14	57	22	55	3	47	67	235	52		14	23	37	27	86	1223
<i>2007 mahruġin</i>			435		1785	31	83	588	1028	35		20	97	316	44	373	3	403	495	3473	117	856	54	208	84	170	185	10883
<i>2007 eżegwiti</i>			66		506	14	16	59	345	14		4	16	60	15	84	1	17	47	434	45	235	8	71	43	22	99	2221
<i>2008 mahruġin</i>			494	52	2149	46	119	623	1184	40		16	140	348	40	975	2		461	4829		2000	39	342	107	190		14196
<i>2008 eżegwiti</i>			141	26	624	22	10	93	400	13		3	22	68	22	205	1		28	617		448	11	81	44	40		2919
<i>2009 mahruġin</i>	508		439	96	2433	46	116	489	1240	33		17	171	354	46	1038	7	530	292	4844	104	1900	27	485	129	263	220	15827
<i>2009 Eżegwiti</i>	73		67	51	777	21	19	99	420	16		3	40	84	26	149	2	0	37	1367	63	877	6	79	47	28	80	4431